

Felsefenin Anlamı

1. Felsefe, Latince philia-sophia sözcüklerinin birleşmesinden meydana gelmiştir. Bu kelime, İlk Çağ düşüncesinden alınmıştır. Oradan Arapçaya ve sonra da Türkçeye geçmiştir. Dikkat edilirse philia-sophia deyiminde iki kelime var: Birincisi "philia", diğeri "sophia" kelimesidir.

Bu parçada geçen felsefe sözcüğünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgelik sevgisi
- B) İnsan sevgisi
- C) Bilim arayışı
- D) Kararlılık yürüyüşü
- E) Düşünme sevgisi

2. Filozof, sorduğu sorulara cevap bulduğunda bu cevaplardan yeni sorular üretir. Tekrar cevaplar arar. Bu döngü hiç bitmez. Felsefi etkinlik, sürekli devam eden bir süreçtir. Bu nedenle felsefede yeni ve özgün bir problem ortaya atmak, felsefi bir probleme cevap vermekten daha önemlidir.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki yönlerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Tutarlılık gerektirmesi
- B) Akıl yürütmeye dayanması
- C) Özgün cevaplar içermesi
- D) İnsan yaşamını kolaylaştırması
- E) Soru sorma etkinliğine dayanması

3. Bilgelik; argümana, akıl yürütmeye ve sorular sormaya dayanır, önemli biri doğru dedi diye bir şeye inanmaya değil. Bilgelik, çok şey bilmek ya da bir şeyi nasıl yapacağını bilmek değildir. Bilgelik, neyi bilebileceğimizin sınırlarını da içeren varoluşumuzun gerçek doğasını anlamaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bilgelik için söylenemez?

- A) Düşünceyi esas alır.
- B) Dayanakları olan düşünceleri önemser.
- C) Yaşamın anlamını kavramayı amaçlar.
- D) Olgusal olanın bilgisini ortaya koymaya çalışır.
- E) Otoritelere bağlanmayı reddeder.

4. Felsefe, tanrı bilimi ile yakın ilişkisinden ayrıldığı ve herhangi bir dışsal denetimden uzaklaştığı oranda, gerçek kimliğini bulmuş; özerk bir çalışma dalı durumuna gelmiştir.

Bu parçada felsefenin bağımsız olması aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) Bilimden uzak durmasına
- B) Önceki bilgilerin devamı olmasına
- C) Otorite sayılan düşüncelerden sıyrılmasına
- D) Çalışma alanının belirlenmesine
- E) Kendi yöntemini oluşturmasına

5. Felsefe; yaşamı ciddiye alan, hayatı ıskalamaya niyeti olmayan insanların pusulasıdır. Felsefe sayesinde insan bir hiç olmaktan kurtulur ve önemli sorular üzerine araştırma, soruşturma, yorumlama ve değerlendirme yapar; ciddi cevaplar arar; hayata bir yön, bir anlam verir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap niteliğindedir?

- A) Felsefenin amacı nedir?
- B) Felsefenin işlevi nedir?
- C) Felsefenin yöntemi nedir?
- D) Felsefe tutarlı mıdır?
- E) Felsefe-bilim ilişkisi nasıldır?

6. İnsan yaşamını ilgilendiren her şey hakkında akıl yürütüp bunları felsefi problem konusu yapabilen filozof, doğru olduğunu bildiğimiz ya da böyle olduğuna inandığımız her şeyi irdeleyebilir. İnsanın, Tanrı'nın, dinin, dış dünyanın varoluşuyla; bilginin kaynağı ve sınırlarıyla, bilimle, sanatla ve daha birçok konuyla ilgili sorular sorabilir.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki yönlerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) İnsanın günlük yaşamını kolaylaştırması
- B) Sorgulama alanının geniş olması
- C) Meraka dayanması
- D) Evrensel olması
- E) Tutarlı olması

7. Filozof sadece soru sormakla yetinmez; yaratıcı bir düşünüş, eleştirici ve sorgulayıcı bir tavır ve bakış açısıyla bu sorulara yanıtlar arar. Felsefe ile uğraşan ve fikirlerini tutarlı, temellendirilmiş bir biçimde ortaya koyabilen ve bunları yaparken de her türlü eleştiriyi ve yargılamayı göze alabilen, bunun yanında fikirlerine karşı oluşabilecek muhalefetleri de mantık çerçevesinde yumuşatabilecek insanlara "filozof" adı verilmiştir.

Buna göre filozof için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dogmatik olduğu
- B) Özgün cevaplar ortaya koyduğu
- C) Mantıksal olduğu
- D) Hazır olanla yetinmediği
- E) Soru ve cevaplarla hareket ettiği

8. Herhangi bir düşüncenin felsefi olabilmesi için şüphe, eleştiri, tutarlılık, konunun bütünlüğü esas alınarak iddiaların gerekçelendirilmesi şarttır. Gerekçelendirilmeden ve konuya ilişkin farklı düşünceler göz önüne alınmadan ileri sürülen düşünceler, felsefi olmadıkları gibi, genellikle zayıf kalmaktadır.

Bu parçada felsefe için aşağıdakilerden hangisinin öneminden söz edilmektedir?

- A) Kesin cevaplar ortaya koymanın
- B) Cevaplardan çok sorularla ilgilenmenin
- C) Çok fazla sayıda görüş geliştirmenin
- D) Özgün düşünmenin
- E) Temellendirme yapmanın

9. Felsefe, içinde geliştiği toplumun özelliklerinden büyük ölçüde etkilenir. Ancak bu etki kör bir koşul- lanma biçiminde değildir. Zaman içinde toplumun bulunduğu koşullara bağlı olarak tartışılan konular ve insanı ele alış biçimi değişse de felsefenin tüm zamanlar için ortak olan en temel özelliği eleştirel doğası olmuştur.

Bu parçada felsefeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Felsefenin toplumdaki etkilediği ama topluma körü körüne bağlı kalmadığı
- B) Felsefenin her dönemde aynı konuları tartıştığı
- C) Felsefenin yaşamı tüm yönleriyle ele aldığı
- D) Felsefenin kendine özgü yöntemlerinin olduğu
- E) Felsefenin bireyi toplumdaki koparıp özgürleş- tirdiği

10. Felsefe; çağın kültürüne bilinci duyurmayı, kültür- rün gücünü artırmayı, bunalım dönemlerinde bütün varlığımızı kucaklamayı sadece teorik aydınlanma değil, pratik düzenin ışığına açılan yolları göster-meyi amaçlar. Bunun yanında hayata rehberlik et- mek, karanlık bir anlama sahip hayatı aydınlatmak, bugünün insanına ışığını kendi bulmasında yar- dımcı olmak için kültürel yapı içinde oluşan ferdin belirlenmesi görevlerini yerine getirmektedir.

Bu parçadan felsefe ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsanın anlam arayışının ifadesidir.
- B) Günlük yaşama etkisi vardır.
- C) Toplumsal sorunlara duyarlı olmayı amaçlar.
- D) Kesin ve değişmez bilgilere ulaşmayı amaçlar.
- E) İnsanın kendi yolunu çizmesini amaçlar.

11. Felsefenin yabancı bir besine, kendinden daha ön- ceki bir bilime ya da sanata ihtiyacı yoktur; tersine o kendi kendine yeterlidir. Kısacası felsefe, kendi kendinden ortaya çıkmıştır ve doğumu, insanlık daha kundağında sarılı iken olmuştur.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki yönlerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Konu alanının geniş olması
- B) Sorgulamaya dayanması
- C) Kaynağını kendinden alması
- D) Elverişli ortamlarda gelişmesi
- E) Sistemli olması

Felsefenin Özellikleri - I

1. Bilgi susuzluğunun en önemli ürünü, felsefe öğretileridir. Bilge kişi, daha önceden ortaya konan öğretileri öğrenir, ezberler ancak onlarla susuzluğunu gideremez. O; yeni su kaynakları, yeni şeyler bulma hevesi içindedir. Bu nedenle bilgi susuzluğu, yeni arayışların kaynağını oluşturur.

Bu parçada bilge kişinin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Kanıtlanmış felsefi öğretileri ortaya koymaya çalışması
B) Düşüncelerinde tutarlı olması
C) Sürekli bir arayış içinde olması
D) Varlıkları sorgulayıp kesin yanıtlar bulması
E) Yaşama ilişkin her olaya müdahale etmesi

2. Platon için felsefe, empirik gerçekliği değil de idealar dünyasını betimleyen apriori bir disiplindir. Oysa Aristoteles'te felsefe, gerçekliğin daha genel yönlerini betimlediği için bilimlerin bir devamı olmak durumundadır.

Bu durum felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisine örnektir?

- A) Sürekli bir arayışı yansıtması
B) Soruların önemli olması
C) Bilimlere konu alanı yaratması
D) Üzerinde uzlaşılan bir tanımının olmaması
E) Topluma yön vermesi

3. Felsefenin konuları arasında yer alan şeyler, duyuların ya da duyuşsal kavrayışın çok ötesinde kaldığı için felsefe duyuları kullanmaktan özenle kaçınır. Felsefe; saf düşünceye, refleksiyona dayanır ve apriori bir araştırmadır. Buna göre felsefe bir kavram analizinden oluşur ya da kavramsal analiz temeli üzerinde yükselir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefenin yanıt aradığı sorulardan biri değildir?

- A) İnsan neden ölür?
B) Ortak estetik değer yargıları var mıdır?
C) Bilginin kaynağı nedir?
D) İnsan eylemlerinde özgür müdür?
E) İnsanın var olma amacı nedir?

4. Filozoflar, işlerini yaparken sorulardan yararlanırlar. Filozofun elindeki sorular, problemlere çözüm getirmenin bir anahtarıdır. Genellikle karşılaşılan problemler zaman içerisinde pek fazla değişmez. Zamanla değişen, filozofun problemin çözümünde rol oynayan farklı etkenleri seçebilmesidir. Problemi farklı sorular sorarak irdelediğinde var olanın daha önce gözden kaçmış olan yanları aydınlatmaya başlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin öneminden söz edilmiştir?

- A) Özgün sorular sorabilmenin
B) Yaşamın özünü anlamının
C) Toplumsal sorunlara duyarlı olabilmenin
D) Özgün fikirler üretmenin
E) Tutarlı düşünmenin

5. Bu varlık denizi nereden gelmiş bilen yok
Öyle büyük bir inci ki bu büyük sır delen yok
Herkes aklına eseni söylemiş durmuş
İşin kaynağına giden yolu bulan yok

Bu dörtlüğün konusunu oluşturan felsefe alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Estetik B) Ontoloji C) Etik
D) Din E) Siyaset

6. Kant, felsefeyi "Kendisini akla dayanan nedenlerle meşru kılmak veya haklı çıkarmak iddiasında olan zihinsel etkinlik biçimidir." şeklinde tanımlamıştır.

Kant bu tanımında felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisini vurgulamıştır?

- A) Öznel olma
B) Evrensel olana yönelme
C) Merak ve hayrete dayanma
D) Günlük yaşamı kolaylaştırma
E) Tutarlı temellendirmeler içermesi

7. Rönesans'la birlikte Batı'da ulusal devlet düşüncesi doğmuş, bunun yanı sıra doğanın varlığı değer kazanmıştır. Felsefe de bu çağdaki toplumsal değişimlere uygun olarak varlık ve bilgi problemlerini, sosyal sorunları kendine konu edinmiştir. 18. yy.da Fransız Devrimi ile birlikte özgürlük ve eşitlik gibi idealler değer kazanmış; bu çağdaki filozoflar, görüşlerini bu kavramlar üzerinde temellendirmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki düşüncelerden hangisi söylenebilir?

- A) Felsefenin değerini belirleyen onun tutarlılığıdır.
- B) Felsefe kendi tarihinden beslenir.
- C) Felsefe toplumsal problemlere duyarlıdır.
- D) Felsefe kendi sınırlarının dışına çıkamaz.
- E) Felsefe yalnızca toplumsal olana yönelir.

8. Başkalarının düşüncelerini aynen kullanarak felsefe yapıyorum, bu da benim felsefem denilemez. Çünkü bu durumda sizin özgün bir katkınız, ortaya koyduğunuz bir düşünce sistemi yoktur. Herkes kendi felsefesini kendi oluşturmak zorundadır.

Buna göre felsefe için gerekli olan unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrensel bakış
- B) Kesin bilgiler
- C) Pratik bilgiler
- D) Tutarlı düşünceler
- E) Kişisel fikirler

9. • Stoacılar der ki "Kendi kendinizi denetleyin, kaygıdan sıkıntıdan kurtulursunuz."
• Philon der ki "Dışa dönün, mutluluğu dışınızda arayın, kıvanç duyarsınız."

Buna göre Stoacılar ve Philon'un mutluluk konusundaki farklı görüşleri felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisine örnektir?

- A) Bitmişliğin olmaması
- B) Öznel olması
- C) Sistemli olması
- D) Evrensel olması
- E) Tutarlı olması

10. Felsefe, pozitif bilimle bağdaşmayan dogmaları ortadan kaldırma, bilim dışının batağından kurtulma çabasıdır. Ancak bu çaba, özgür düşünceye saygıyla yaklaşan ve onun ürünlerine hoşgörülle bakan bir ortamda karşılık bulabilir.

Bu parçada felsefeyle ilgili aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Yığılımlı ilerlemesinden
- B) Evrensel olmasından
- C) Kültürel etkileşimle ilerlemesinden
- D) Elverişli koşullarda gelişebilmesinden
- E) Konularını çok yönlü ele almasından

11. İnsan, felsefeyi bırakamaz. O, her yerde ve her zaman vardır. Geleneksel atasözleriyle geçerli bilgelik formülleriyle, benimsenmiş görüşlerle, ayrıca okumuş kişilerin diliyle, siyasi kavramlarla ve özellikle tarihin ilk çağlarından başlayarak mitoslarla halk arasında yayılmıştır.

Bu parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Felsefe özgünlük gerektirir.
- B) Felsefe tutarlıdır.
- C) Felsefeden kaçınılamaz.
- D) Felsefe bilimlerden farklıdır.
- E) Felsefenin içeriği karmaşıktır.

Felsefenin Özellikleri - II

1. Yalanlamak ve reddetmek için okuma
İnanmak ve her şeyi kabul etmek için de okuma
Konuşmak beni çok sevmek için de okuma
Tartmak, kıyaslamak ve düşünmek için oku
Bu şiiire göre insanın, aşağıdakilerden hangisi için okuması gerekir?

- A) Tüm sorunlarına çözüm üretmek
B) Değişmez bilgilere ulaşmak
C) Varlığın sınırlarını çizebilmek
D) Sorgulayarak gerçeği görmek
E) Kendi doğrularını benimsetmek

2. Felsefede derinlemesine düşünme özelliği vardır. Felsefe, kendini de ele alır ve kendi dâhil her şeye sorular sorar. Felsefede "Nedir?" ile başlayan bu sorular çoğalarak devam eder. Kendi düşünce sistematiği ile sorgulama yapan felsefe, kendi sistematiğini de kurallarını da sorgular.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Refleksif olması B) Dogmatik olması
C) Kümülatif olması D) Rasyonel olması
E) Tutarlı olması

3. Felsefenin anlamının ne olduğu konusunda kesin bir yargıya varmak imkânsızdır. Kimi olağanüstü açıklamalar bekler felsefeden, kimi onu neyle uğraştığı belli olmayan bir düşünce sayıp bir kenara atar. Kimi ondan eşsiz anlamlar çıkarır, kimi de onu aşağılar çünkü onda düş kurmayı seven bir avuç insanın iyileşmez ve yüzeysel içe dönüklüğünü bulmayı amaçlar.

Bu parçadan hareketle felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Evrensel olması
B) Görüşleri ortak noktada birleştirmesi
C) Kesin bilgiler içermesi
D) Yorum ve anlam farklılıkları taşıması
E) Kendi içinde tutarlı olması

4. Felsefe soruları çoğunlukla varlık, bilgi, değer gibi alanlara aittir. Yöneldiği konunun ayrıntılarına inmeyi sağlayan özelliğindedir. Ayrıca felsefe soruları, farklı zamanlarda tekrarlınsa da hiç eskimez ve soruların cevapları sürekli değişir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefi soru niteliği taşımaz?

- A) Evrensel bir değer anlayışı var mıdır?
B) Yaşamın amacı nedir?
C) Olgular arasındaki nedensellik ilişkisi nedir?
D) İnsan bilgisinin sınırları nelerdir?
E) İdeal düzenden söz etmek mümkün müdür?

5. Olduğu gibi kabul etmemek hiçbir şeyi; olabileceği, olamayacağı, olup olmama arasında kalabileceği her durumu değerlendirmekle açılır kapıları felsefenin.

Buna göre "felsefenin kapısından girmek" için aşağıdakilerden hangisine sahip olmak gerekir?

- A) Kültürel etkileşime
B) Kesin bilgiye duyulan inanca
C) Bilimsel bir yaklaşıma
D) Geleneksel bir tavra
E) Eleştirel bir bakış açısına

6. Felsefenin olmadığı yerde insan sevgisi de olmaz. İnsanı insana ancak felsefe sevdirebilir. Felsefeden yoksun toplumlarda bunalımlar ortaya çıkar. İnsan, insanın yüzüne bakamaz olur. Felsefe; çılgınlıkların, gözyaşlarının, büyük çekişmelerin panzehridir.

İbn Sina'ya ait olan bu görüşlerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Felsefenin olmadığı yerde kaos ortamı oluşur.
B) Bir insanı anlayıp sevmek felsefe sayesinde olur.
C) Felsefi düşünebilmek insanlar arası etkileşimi sağlar.
D) Felsefe, olumsuzlukların karşısında yer alır.
E) Felsefe, teorik alana yönelik yapılan bir çalışmadır.

7. İnsanın diğer varlıklara göre değerini artıran faktör, düşünebilmesi ve düşündüğünü diğer insanlara çeşitli şekillerde aktarabilmesidir. Düşünme özelliği, insana diğer varlıklardan farklı olarak sürekli kendini yenileme, geliştirme ve diğer varlıklardan üstün olma gücünü sağlamıştır. İnsan bu güç sayesinde medeniyetler kurmuş, bilimsel buluşlar ve icatlar yapmış, evreni tanıma ve anlama çabasına girmiştir. Evreni anlama ve yorumlama çabası ancak felsefeyle olanaklıdır. Bu yönüyle felsefi inceleme, fikirler dünyasına bir çağrıdır.

Bu parçaya göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe ve bilim, sistemli bilgiler bütünüdür.
- B) Felsefede mutlak doğrulara ulaşmak mümkündür.
- C) Felsefe, anlama ve gerçeği görme ihtiyacını giderek insanlara yol gösterir.
- D) Felsefi bilginin bilimsel verilerden bağımsız ele alınması doğru değildir.
- E) Felsefenin ele aldığı problemler, metafizik alana yönelik olmuştur.

8. Filozof nasılsa, neler yapıyorsa özel yaşamında da aynı şekilde davranır. Diyebilirsiniz ki özel yaşamı beni ilgilendirmez; böyle söylerseniz yaptığının bir değeri kalmaz. Filozofun söyledikleriyle yaptıklarının çelişmemesi gerekir. Felsefenin de en temel özelliği budur.

Bu parçada filozofta olması gereken aşağıdaki niteliklerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Duyarlılık B) Nesnellik C) Tutarlılık
- D) Eleştirelilik E) Sistemlilik

9. Felsefi bilginin bir özelliği de filozofun düşüncelerinin damgasını taşıyor olmasıdır. Buna göre felsefi eserden onu ortaya koyanın kim olduğu anlaşılmalıdır. Nasıl ki bir sanatçı eserine kendinden bir şeyler ekliyorsa filozofun ortaya koyduğu düşünce de böyledir.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Öznel olması B) Evrensel olması
- C) Yığılımlı ilerlemesi D) Tutarlı olması
- E) Sistemli olması

10. Evreni anlamaya ve açıklamaya çalışan, doğa ve insan ile ilgili sorulara akla dayanarak cevaplar bulan düşünürler MÖ 6. yy.da eski Yunan'da rastlanır. Bu düşünürler dinlerin ve mitosların verdikleri cevaplarla yetinmemişler, akla ve mantığa dayalı cevaplar bulmaya çalışmışlardır. İşte felsefe, bu filozofların kendisinden önce var olan bu mitolojik düşüncenin eleştirilmesi ve mantıksallığının aranması ile başlamıştır.

Buna göre felsefi düşüncenin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Rasyonel düşünce üretilmesinin
- B) Geleneksel değerlerin temel alınmasının
- C) Var olan düşünsel yapının sorgulanmasının
- D) Doğanın açıklanmaya çalışılmasının
- E) Sorulara tutarlı yanıtlar aranmasının

11. Filozoflar, düşünsel sistemleri ile ileriye gören, duyan, duyuran insanlardır. Yenilikler arayan, düzeni daha iyiye doğru değiştirmek isteyen, başkaldıran ve karşı koyan kişilerdir. Filozof bir anlamda huzursuz ve asi kişidir. Yalnız kendisi için çırpınan değil; bencilliğini yenmiş, düşüncesiyle toplumu yansıtan kişidir.

Bu parçada filozofların aşağıdaki özelliklerinin hangisinden söz edilmemiştir?

- A) Gelecekle ilgili fikirler üretmesinden
- B) Eleştirel bir bakış tarzına sahip olmasından
- C) Tekdüze bir yaşamı benimsememesinden
- D) Ulaştığı sonuçları yeterli görmesinden
- E) Diğer insanları da düşünerek hareket etmesinden

Felsefenin Özellikleri - III

1. İnsanlık tarihi boyunca hiç önemini yitirmeden sorulmuş ve hemen hemen herkesi ilgilendirmiş sorular vardır: Varlık nedir? Doğru nedir? Ölüm bir son mudur?.. Bu ve benzeri sorular çoğaltılabilir. Bu soruların bilimsel olarak cevapları yoktur. Fakat bunlar insanların sormaktan ve cevap aramaktan kaçınmadığı sorulardır. İşte bu sorular, felsefenin işlevselliği ile değerlendirilebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İnsan, sorduğu her sorunun cevabını bulamamıştır.
- B) Felsefi soruların kesin cevabı yoktur.
- C) Felsefenin cevapları, sorularından ayrı bir öneme sahiptir.
- D) Bilimsel veriler bazı soruları açıklamada yetersizdir.
- E) İnsanın sormaktan çekinmediği birçok soru vardır.

2. I. Felsefe, bilgelik sevgisidir.
 II. Felsefe, insanın kendini tanımasıdır.
 III. Felsefe, doğruyu bulma yolunda düşünsel etkinliktir.
 IV. Felsefe, deney ve gözlemden yararlanıp veriler elde etmektir.
 V. Felsefe, nesnel yargıların bir bütün hâlinde ele alınmasıdır.

Bu tanımlardan hangileri felsefe için söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) IV ve V
- E) I, II ve V

3. Felsefe insana, geçmişine ait zengin deneyim ve birikimini göstererek ona, kendi kaderini çizmesinde yardım edebilir.

Bu parçaya göre felsefenin işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsana kendi yaşamının anahtarını vermesi
- B) Toplumsal sorunlara çözüm üretmesi
- C) İnsanın topluma uyumunu sağlaması
- D) İnsanın merak güdüsünü doyurması
- E) Bilgileri sistemli hâle getirmesi

4. Felsefenin ne olduğuna dair ödevimi bitiremedim çünkü araştırma yaptığım kaynaklarda farklı açıklamalar vardı. Hangi kaynağı kullanmalıyım, emin olamıyorum. Araştırma yaptığımda geçmişten bugüne aynı konuya hep farklı cevaplar veren filozoflar gördüm. Her filozofun söylediği, cevaplar havuzunu taşımadan dolduruyor.

Bu görüşler felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisini vurgulamaya yöneliktir?

- A) Düzenli ve sistemli olmasını
- B) Evrensel olmasını
- C) Mutlak sonuçlar içermesini
- D) Öznel olmasını
- E) Refleksif olmasını

5. Benden farklı olarak düşünenlere çok şey borçluyum. Benimle taban tabana zıt düşünceler de olumsuz duygulara kapılmayıp aklımı kullanırsam, düzenli ve sistemli düşünürsem onlardan büyük oranda yararlanabilirim.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin yarından söz edilmektedir?

- A) Özgürce soru sorabilmenin
- B) Diğer düşüncelere açık olabilmenin
- C) Olaylara herkesten farklı bakabilmenin
- D) Yönlendirmelere açık olabilmenin
- E) Düşüncenin sınırlarını zorlayabilmenin

6. Felsefe bireye, aklını kurcalayan sorunun kaynaklarına, koşullarına, biçimlerine ilişkin bir sürü ayrıntılı bilgi ve analizler vermektedir. Fakat bireye sorununu nasıl çözebileceğine ilişkin herhangi bir şey söylememekte ya da tüm bu birikim içinde neyi seçmesinin daha iyi olabileceği konusunda ona hiç de yardımcı olmamaktadır.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Tutarlı düşüncüyü öğretmesi
- B) Evrensel olması
- C) Kesin yanıtlardan uzak olması
- D) İnsanlara doğruyu söylemesi
- E) Birikimli olarak ilerlemesi

7. Bakış açısını felsefeyle süsleyememiş bir insan yeniliklerden yoksun, ön yargılı, hoşgörüsüz bir yaşama sözleşme yapmıştır. Felsefe, insana kaliteli yaşamın kapılarını açar. Felsefeyi hayatın merkezi yapan insan, hayatın ne olduğunu, niçin yaşadığını ve hayatın nasıl olması gerektiğini bilerek yaşamaktadır. Kısacası felsefesiz kalmış bir insanın hayat damarlarından biri kopmuş demektir.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki işlevlerinden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Toplumda var olan değerleri insanlara benimsetmeye çalışması
- B) İnsanı açık fikirli olmaya yönlendirip nasıl yaşaması gerektiğini öğretmesi
- C) Kesin bilgilere ulaşmayı amaç edinmesi
- D) Varlığın özü ve kaynağı hakkında sorgulamalar yapması
- E) Evrensel doğrulara ulaşmayı ilke edinmesi

8. Kişisel doyum arayışında, felsefe heyecan verici, büyüleyici ve zorlayıcı bir yol sunar. Eğer yeterince inanırsak yeni derinlikler hisseder, yeni boyutlar yaşarız. Yeni fikirler, yabancı ve tehdit edici gibi görünseler bile felsefe kendimizi daha farklı düşüncelere açma konusunda bizi yüreklendirir. Daha esnek ve yaratıcı düşünmemizi sağlar ve dolayısıyla yaşamımıza yeni bir anlam ve yön verme fırsatı sunar.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisine vurgu yapılmaktadır?

- A) Var olanla birlikte olması gerekeni de ele almına
- B) Bilimsel ve teknolojik çalışmalar için uygun ortam oluşturmaya
- C) Varlığın olgusal yönüyle değil, özüyle ilgilenmesine
- D) İnsana düşünme cesareti kazandırması ve düşünsel özgürlük alanı oluşturmaya
- E) İnsan düşüncesine birlik, bütünlük, tutarlılık ve sistemlilik kazandırmasına

9. Bir felsefe geleneğini anlamak her şeyden evvel felsefi geleneğin yeşerdiği dönemdeki tarihsel olayları, toplumsal, kültürel, siyasal oluşumları ele almayı gerektirir. Çünkü salt bir öğretiyi, düşünce ve felsefe yoktur. Bu anlamda da bir felsefe sorununu anlayabilmek ve bu soruya ilişkin yanıt denemesine girişmek öncelikle tarihsel bir tavrı gerekli kılar.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe bulunduğu toplumsal koşullardan bağımsız değildir.
- B) Felsefe topluma yön veren etkinliktir.
- C) Felsefe, insan yaşamını kolaylaştıran bir etkinliktir.
- D) Felsefe otoritelere bir başkaldırıdır.
- E) Felsefenin değeri zamanla anlaşılır.

10. Hayatımız boyunca karşılaştığımız sorunlarla baş etmeye çalışırız. Kimimiz sıkıntılarımızı bir arkadaşımızla paylaşarak, kimimiz profesyonel yardım kapılarını aşındırarak, kimimiz ise sorun ya da durum ortadan kalkana kadar acılarımızı kapatarak beklemeyi seçeriz. Felsefe, sonuca ulaşmasa da buna benzer bir özellik gösterir.

Bu parçadan, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe, insanın en fazla muhtaç olduğu şeydir.
- B) Filozof, verileri değerlendirirken bunların bilime uygun düşüp düşmediğini de hesaba katmak zorundadır.
- C) Felsefe, var olanları yeniden anlamlandırma çabasının ürünüdür.
- D) Felsefe pratik yaşamı kolaylaştırır.
- E) Felsefi etkinlik farklı yöntemlerle yapılır.

Felsefeyi Tanıma • Tarama Testi

1. Biz, birbirinden farklı ahlaki yargıların olmasına dayanarak tüm ahlaki yadsımak gibi bir tutum içine girmeyiz. Aynı şekilde, birden çok dinî inancın mevcut olmasına dayanarak dinin tümünün asılsız ve saçma olduğu şeklinde bir iddia içine de girmeyiz. O hâlde, her filozofun kendine özgü sisteminin olması, bizim, felsefeyi asılsız ve saçma olarak kabul edip ondan yüz çevirmemize bir gerekçe temin etmemelidir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi temellen-dirilmektedir?

- A) Felsefe, tutarlı bilgiler bütünüdür.
- B) Felsefe, toplumsal olana eleştiridir.
- C) Felsefe, kesinlik arayışındadır.
- D) Öznellik, felsefenin temel karakteridir.
- E) Felsefe, bilimlerin sentezini yapar.

2. Aristoteles'in de dile getirmiş olduğu gibi felsefeyi felsefe yapan öz, uyumlu evren önünde saygılı şaşkınlıktan doğan gündelik çıkarlar dışında, eleştirici düşünceyle araştırmak, soru sormak, irdelemek, anlamaya çalışmak, sorun görmek, ortaya koymak, çözmeye çalışmak ya da çözüm denemelerinde bulunmaya çalışmaktır.

Bu parçada yanıtı aranan soru aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe nedir?
- B) Felsefe hangi ortamlarda gelişir?
- C) Felsefe nasıl başlamıştır?
- D) Felsefe değerli midir?
- E) Felsefede kesinlikten söz edilebilir mi?

3. Yozlaşmış, kalıplaşmış birtakım alışkanlıklardan kurtulabilmenin yolu, zihinsel bir dinamizm esasına dayanan felsefi düşünceden geçmektedir.

Buna göre felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tutarlıdır.
- B) Deneyseldir.
- C) Özneldir.
- D) Bütüncüldür.
- E) Dogmalara karşıdır.

4. Felsefenin uğraş alanının ne olduğunu tam olarak netleştirememekten kaynaklanan sıkıntılar; felsefenin gereksizliği söylemlerine, felsefe öğrencilerine şüpheyle yaklaşmaya hatta felsefeye yaşam hakkı tanımamaya kadar varabilmektedir.

Buna göre felsefeye karşı yapılan eleştirilerin dayanağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi içinde çelişik olması
- B) Konu alanında belirsizliğin olması
- C) İşlevsiz olması
- D) Kesin bilgi vermemesi
- E) Kavramlarının karmaşık olması

5. • Felsefe; varlıkları, varlık olmaları bakımından bilmektir.
• Felsefe, şeyleri ne iseler, işte o şekilleriyle bilmektir. Felsefe, bilgelik, erdem ve Tanrı sevgisidir.
• Felsefe, akıl ışığı ile gerçeği aramaktır.
• Felsefe, ruhun yükseklik ve eğitim ile eğitilmesidir.

Bu tanımlardan yola çıkarak felsefe için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Soruların önemli olduğu
- B) Kesin bilgiler içerdiği
- C) Bilimsel veriler üzerine kurulduğu
- D) Farklı boyutlar içeren tanımlarının yapıldığı
- E) Toplumsal problemlere duyarlı olduğu

6. Felsefe sorularının hemen hemen hepsi, pratikteki yönelmelerin ötesinde yer alan sorulardır. Bu soruların varlığını ayakta tutmak veya yaşayışımızı düzenleyip işlemekle doğrudan doğruya bir ilgisi yoktur. Bir soru olarak felsefe sorusu da insandaki bir ihtiyacın dışlaşmasıdır. Bu, insanın bilme isteğidir.

Bu parçada felsefenin var olma amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilmiştir?

- A) Toplumsal sorunlara çözüm üretmesi
- B) Bilimlerin yetersiz kalması
- C) Merak ve anlama güdüsünü doyurması
- D) Bilimsel verileri uygulamaya dökmesi
- E) Doğanın kontrol altına alınması

7. Filozof kendisinin de içinde yer aldığı ve bir parçasını teşkil ettiği dünyayı kavrayabilmek için kendisine sunulan her türlü deney, algı ve sezgi, sonuçlarından oluşan düşünceyi analiz edip açıklığa kavuşturur. Ancak bununla yetinmeyerek bilim tarafından parçalarına ayrılmış dünyayı çözümlenmiş, aydınlatmış ve yeniden inşa ederek birlik ve bütünlüğüne kavuşturmuştur.

Bu parçada filozofun aşağıdaki yönlerinin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Bilgileri genel olarak ele alması
- B) Toplumsal sorunlara çözüm getirmesi
- C) Kendini toplumdan soyutlayabilmesi
- D) Var olan bilgilerle yetinmesi
- E) Her türlü yöntemi kullanması

8. Felsefe, gündelik bilgi dâhil her türlü deneyim ve çağrışımlardan yararlanarak, ele aldığı problemi çeşitli boyutlarıyla sorgulayıp akla dayalı şekilde kavramaya çalışır. Daha önceki bilgilere de dayalı olarak problemleri irdeler. Olan biteni evrensel şekilde kavramaya, nedenleri ve ortak ilkeleri belirlemeye çalışır.

Bu bilgilerde felsefenin;

- I. rasyonel olma,
- II. öznel olma,
- III. olgusal açıklamalar ortaya koyma,
- IV. birikimli olma,
- V. eleştirel olma

özelliklerinden hangileri vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) I, IV ve V
- E) II, III ve V

9. Felsefe, insanın varlık hakkındaki düşüncesi ve bu düşünce üzerindeki düşüncesidir. Başka deyişle felsefe, varlık ilmidir.

Hilmi Ziya Ülken bu tanımda felsefenin aşağıdaki özelliklerinden hangisine dikkat çekmiştir?

- A) Mantıksal olması
- B) Sistemli olması
- C) Evrensel olması
- D) Meraka dayanması
- E) Refleksif olması

10. İnsanın kendi üzerindeki gerçek zaferi kendini iyi tanımasıyla gerçekleşecektir. İnsanoğlu, doğanın ya da evrenin gizemlerini tam olarak belki uzun süre çözemeyecek. Ama onun kendi bütünsel bilincine daha kısa zamanda varacağını söylememiz kehanet olmayacaktır. İnsanın kendi kendini tanıması, kendi üzerindeki yoğun ve dikkatli çabasının bir sonucu olacaktır. Bunun için felsefi düzeyde bütün bir insanlık geçmişinin yoğun bilgisinden başka bir şeye gereksinimimiz yoktur.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki işlevlerinin hangisinden söz edilmiştir?

- A) İnsanın doğa üzerindeki etkinliğini artırması
- B) Bilme ve anlama güdüsünü doyurması
- C) Bireyin kendine yönelik bilinçliliğini artırması
- D) Kavram analizi yapması
- E) Toplumsal problemlere çözüm üretmesi

11. Felsefi sorunların bulunduğu çağı aşması ve herkes için geçerli olması durumudur. Felsefenin bütün insanlığı ilgilendiren sorunlarla uğraşması ve felsefi birikimin birçok uygarlığın ortak katkıları ile oluşması onun önemli bir değer taşımasını sağlar.

Bu parçada felsefenin hangi özelliğinden söz edilmiştir?

- A) Tutarlı olması
- B) Sistemli olması
- C) Öznel olması
- D) Sorgulayıcı olması
- E) Evrensel olması

Düşünme ve Akıl Yürütmenin Temel Kavramları - I

1. I. Dışarı çık ve kapıyı kapat!
II. Kitabı uzatır mısın?
III. Umarım bu cümle önerme olur.
IV. Keşke hastalıklara karşı önlem alsaydın.
V. Kantinin önünde kalabalık bir grup vardı.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) I. cümle önermedir çünkü ünlem cümlesidir.
B) II. cümle önermedir çünkü soru cümlesidir.
C) III. cümle önermedir çünkü dilek cümlesidir.
D) IV. cümle önermedir çünkü istek cümlesidir.
E) V. cümle önermedir çünkü yargı cümlesidir.
2. Hatalı bir akıl yürütme türü olan kısır döngü, birinci önermenin ikinci önermeye atıfta bulunarak desteklenmesine rağmen ikinci önermenin de zaten birinci önermeyle destekleniyor olması durumudur.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisi kısır döngüye örnek oluşturmaktadır?**
- A) O, düzenli beslenmediği için sağlığını yitirmiştir. Sağlığını yitirdiği için de düzenli beslenememektedir.
B) Ahmet, her gün koşu yaptığına göre sporcu olmalıdır.
C) Ruhun olmadığı kanıtlanamadığına göre demek ki ruh vardır.
D) Venüs'te 4 milyar yıl öncesinde dünyadakine benzer bir yaşam vardı.
E) Hiçbir evli bekâr değildir.
3. Akıl yürütme, ele alınan soruna ilişkin kanıtlama ve çürütmedir. Düşüncenin ya da görüşün dayanaklarını göstermeyle ya da gerekçelerini ortaya koymayla yapılır. Ele alınan soruna ilişkin bilgi ya da görüşler incelenir, daha sonra akıl ve mantık ilkeleri yardımıyla tutarlı hâle getirilir.

Burada tanımı yapılan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğruluk
B) Argümantasyon
C) Çelişiklik
D) Analoji
E) Tümevarım

4. Gerçekliği olan varlıkların doğru ya da yanlış olarak nitelendirilmesi söz konusu değildir. Çünkü gerçeklik, yargının bir özelliği değil, var olmanın belli bir biçimidir.

Bu görüşe göre gerçeklik aşağıdakilerden hangisi ile tanımlanabilir?

- A) Düşünsel tasarımlar arasındaki tutarlılıktır.
B) Akıl ve mantık ilkelerine uygundur.
C) Bilinçten bağımsız bir varoluştur.
D) Düşüncenin nesnesi ile uygunluğudur.
E) Pratik yaşamda işe yarayandır.

5. Felsefede üzerinde düşünölmeye değer temel sorunlar, çözümüne yönelik girişimlerle tümöyle cevaplanması beklenemeyecek bir yapıya sahiptir. Çağdaş felsefenin kimi problemlerinin İlk Çağ'a uzanan bir geçmişinin olması bunun kanıtıdır. Filozoflar her defasında yeni cevaplar oluşturarak sorunlara yönelik bilgiyi genişletir. Bu temel sorunlara yönelik açıklama ve karşı eleştiriler argümanların gücüne bağlıdır.

Buna göre felsefi düşünme için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Problemlerin mutlak bir çözümü yoktur.
B) Problemler, değişmez bir yapıya sahiptir.
C) Problemlere verilen cevaplar öznel nitelik taşır.
D) Argümanların yeterli desteğiyle anlam kazanır.
E) Birikimli olarak ilerler.

6. Bizi eleştirenler bizim düşmanlarımız değildir. Onların eleştirilerini dikkate alarak yanlışlarımızı düzeltebilir, daha bir güvenle yola koyulabiliriz. Bize karşı olanların hangi niyetle fikirler ileri sürdükleri o kadar önemli değildir. Önemli olan kendimizi düzeltmemiz ve doğruyu bulmamızda etkili olmalarıdır.

Bu açıklamada insanların aşağıdaki yönlerinden hangisi eleştirilmektedir?

- A) Eleştirilere karşı duyarsız olunması
B) Problemlere yeni çözümler aranması
C) Başkalarının düşüncelerine önem verilmesi
D) Bilme merakı ile hareket edilmesi
E) Farklı görüşlere açık olunması

7. Çelişiklik, öznelere ve yüklemere aynı olmasına rağmen nitelik ve nicelik bakımından farklı yapıda iki önermenin birbiriyle aynı anda tutarlı olmamasına denir.

Buna göre aşağıdaki örneklerin hangisi çelişiktir?

- A) Bütün kuşlar kanatlıdır.
Bazı kuşlar kanatlıdır.
- B) Zehra öğretmendir.
Her öğretmen öğretendir.
- C) Hiçbir sürüngenin ayağı yoktur.
Yılan bir sürüngendir.
- D) Tüm canlılar beslenir.
Çoğu canlı beslenmez.
- E) Bazı çiçekler güzel kokar.
Bütün çiçekler güzel kokar.

8. Felsefe dersinin temel amacı öğrencilere felsefe tarihi boyunca dile getirilmiş görüşleri ezberletmek değil, filozofların olayları nasıl bir görüş açısı ile irdelediklerini kavratmaktır. Bu durum öğrencilerin zamanla özgün bir değerlendirme yetisi kazanmalarına zemin hazırlayacak dolayısıyla da onlara felsefe yapmanın keyfini yaşatacaktır.

Bu parçaya göre felsefe derslerinde izlenmesi gereken yöntem aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Öğrencilerin dil analizleri ile tartışma yeteneği kazanmalarının sağlanması
- B) Öğrencilere felsefi akımların ezberletilmesi
- C) Felsefi öğretilerin bilimsel yanlarının öğrencilere anlatılması
- D) Öğrencilere bilgi birikimini sorgulama alışkanlığının kazandırılması
- E) Filozofların yaşam biçimlerindeki farklılıkların öğrencilere vurgulanması

9. Günlük hayatta karşılaştığımız argümanlara karşı çıkarken, herhangi bir kanıt sunmadan doğrudan kişiyi hedef alma Paul Graham'ın ortaya koyduğu anlaşmazlıklar hiyerarşisinin bir basamağıdır. Örneğin görüşlerini okuduğumuz bir kişiye: "O zaten tembel kesin görüşleri de yanlıştır." demektir.

Bu parçada bir argümana karşı çıkılırken aşağıdaki unsurların hangisinin kullanıldığından söz edilmiştir?

- A) Ana fikri çürütme
- B) Karşı argüman kullanma
- C) Yalanlama
- D) İfade etme şekline takılma
- E) Yaftalama ya da hakaret

10. İki farklı nesne veya önerme arasındaki benzerliklere dayanarak çıkarım yapma işlemine "analoji" denir. Biri için ifade edilen benzerliğin diğeri için de geçerli olması anlayışına dayanır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi analojiye örnek gösterilebilir?

- A) Tüm meyveler vitaminlidir. Portakal meyvedir. O hâlde portakal da vitaminlidir.
- B) Erik ağacı, mevsimi gelince çiçek açar. Kayısı ağacı da mevsimi gelince çiçek açar. O hâlde bütün ağaçlar mevsimi gelince çiçek açar.
- C) İstanbul da Ankara da büyük şehirdir. İstanbul'da gecekondulaşma sorunu vardır. O hâlde Ankara'da da gecekondulaşma sorunu vardır.
- D) Tarih okursam sorgulayıcı olurum. Felsefe okudum. O hâlde sorgulayıcı oldum.
- E) Hayatta başarılı olanlar kendilerine yönelik eleştirileri dikkate alanlardır.